



The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

NÉHÁNY GONDOLAT AZ ÉTKEZÉSI TOJÁS TÁVLATI TERMELÉSFEJLESZTÉSÉHEZ

NÉMETHI LÁSZLÓNÉ dr. — NAGY ZOLTÁN

Az étkezési tojás azoknak a gyakran fogyasztott állati termékeknek az egyike, amelyek hazai fogyasztása és termelése — az elmúlt közel másfél évtized alatt (1960 óta) — rohamosan fejlődött. Az 1960. évi 1 főre jutó 160 db-os fejenkénti tojásfogyasztással az európai tojásfogyasztási rangsorban az országok utolsó soraiban helyezkedett el Magyarország. Az előzetes adatok szerint 1973-ban hazánkban az 1 főre jutó tojásfogyasztás meghaladta a 260 db-ot. Ezzel a mennyiséggel — az 1 főre jutó tojásfogyasztás mutatója vonatkozásában — Európa első öt országa közé kerültünk.

A szóban forgó időszakban az 1 főre jutó tojásfogyasztás 60%-kal nőtt. A fogyasztás növekedését pontosabban érzékelteti a növekmény nagysága. Ez azt mutatja, hogy 13 év alatt 100 db tojással nőtt az 1 főre jutó fogyasztás. Az évi növekmény átlagosan 8 db-nak felel meg. Az évi növekedési mutató — az európai országok közül — csak Belgiumban volt nagyobb, mint hazánkban.

A tojásfogyasztás a lakosság minden rétegénél nőtt. Mondhatjuk úgy is, hogy a tojás általános fogyasztási cikké vált.

A tojás a fogyasztott állati eredetű termékek fehérjestruktúrájának alakításában is jelentős szerepet játszik. Az állati eredetű fehérje fogyasztásának szerkezetében egyértelmű a tojás fehérjearányának bővülése. Míg az 1934—1938. évek átlagában az állati eredetű termékek fehérjéjének csupán 5,24%-a származott az étkezési tojásból, addig ez az arány 1968-ban már elérte a 9,69, illetve 1973-ban a 11—12%-ot.

A nemzetközi tapasztalatokat figyelembe véve és mérlegelve, arra a következtetésre juthatunk, hogy hazánkban is tovább fog nőni az 1 főre jutó tojásfogyasztás. Az 1973-as évben elért kb. 260 db olyan színvonalnak ítéltető, amelynek elérése után az évi növekedés (a korábbi évek átlagában kialakult 8 db-os növekedés) valamelyest mérséklődik ugyan, de a fejlődés tendenciája a kialakult fogyasztói igény alapján felfelé ívelő. Reálisnak látszik az a számszerű prognózis, mely szerint az 1 főre jutó tojásfogyasztás hazánkban az 1980—1985 közötti években eléri a 295—310 db-ot. A fo-

gyasztás növekedése szükségessé teszi a termelés fokozását. Az 1980-ra tervezett népességet és annak gyarapodását is figyelembe véve, akkorra a lakosság lélekszáma eléri a 10,8–10,9 milliót. Az össznépesség tervezett fogyasztási igényének kielégítéséhez a jelenlegi 3 milliárd körüli étkezesítőjás-termelésnek tehát mintegy 570–650 millió db-bal, 20–22%-kal kell bővülni.

A FOGYASZTÁS TERMELESI ÉS SZEKTORÁLIS HÁTTERE

Mint minden állati termék esetében, a tojásnál még inkább általános érvényű az az összefüggés, hogy egy adott országban bizonyos termék fogyasztásának színvonala szorosan kapcsolódik annak termeléséhez. Ez különösen vonatkozik hazánkra, hiszen a fogyasztás növekedését a termelés nagyarányú fejlődése tette lehetővé. 1960–1965 között az étkezesítőjás-termelés 23%-kal, 1965-től 1973-ig pedig 36%-kal növekedett.

Az 1965 utáni időszakban mutatkozó növekedés gazdasági alapját részben a termelésben meglevő viszonylagosan kedvező érdekelttség, részben pedig a műszaki fejlesztési feltételrendszer minden elemének egyidejű érvényesülése vetette meg. Ezek közül ki kell emelni a mezőgazdasági nagyüzemekben és a háztáji gazdaságokban bekövetkezett fajtaváltást. A nagyüzemekben általánossá vált a hibrid tojótyúkok tartása, a háztáji és egyéb kisegítő gazdaságokban pedig a korábbi kevesebb tojástartó magyar tyúkfajtákat felváltotta a többlet tojó, kettős hasznosítású New-Hampshire. A fajtaváltással egyidejűleg megindult a jó minőségű takarmány gyártása, forgalmazása, és ez a termelésfokozás egyik igen fontos faktorává vált. Az iparszerű termelési technológia kialakult a nagyüzemekben, s annak bizonyos elemei közvetetten a háztáji tartásba is áttevődtek.

A termelés technikai feltételeinek — az 1965 előtti időszakhoz viszonyított — javulása eredményeképpen, a mezőgazdasági nagyüzemekben az étkezesítőjás-termelés különösen 1965 után gyorsan és nagymértékben nőtt. A háztáji és kisegítő gazdaságok azonban 68–72%-os termelési részesedésükkel továbbra is számottevő bázisai maradtak úgy a termelésnek, mint a fogyasztási szükségletek kielégítésének.

Az étkezesítőjás-termelés szektorális megoszlása olyan gazdasági tényező, amellyel a nagyüzemi tojástermelés elsődleges fejlesztése mellett is számolni kell. Még hosszú ideig fontos népgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy a háztáji és kisegítő gazdaságok a termék termelésével foglalkozzanak. A fogyasztói szükséglet kielégítése szempontjából is megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a háztáji és kisegítő gazdaságoknak.

A Központi Statisztikai Hivatal 1972. évi általános mezőgazdasági összeírása szerint mintegy másfélmillió baromfit tartó kisegítő gazdaság működik ma is Magyarországon. E jelentős számú baromfitartó kisgazdaság 49%-át a mezőgazdasági nagyüzemek dolgozóinak háztáji gazdaságai és a szakszövetkezeti csoportokhoz tartozók gazdaságai adják. A kifejezetten magángazdasági kategóriába sorolható baromfitartók aránya nem éri el

a 12%-ot sem. A gazdaságok fennmaradó közel 40%-a képezi azt a kisegítő gazdaságcsoporthoz, amelyben a baromfit tartók főfoglalkozása általában nem kapcsolódik szorosan a mezőgazdasági termelési szférához.

A közel másfélmillió baromfit tartó kisgazdasághoz kapcsolódó népesség közel 5 millió fő, tehát az ország lakosságának a fele. A kisegítő gazdaságok — önellátási jellegükből adódóan — szükségletüket saját termelésből fedezik. Volumenében is számottevő azonban az a tojásmennyiség, amelyet áruként értékesítenek. Az áruforgalomba került étkezési tojásnak ez közel 45—50%-át adja (másik 50—55%-a a mezőgazdasági nagyüzemekből kerül ki). Így a lakosság teljes tojásfogyasztásának közel 60—65%-át a kisgazdaságok termelése fedezi.

A nagyüzemi termelés fejlesztése tehát nem totto feleslegessé a kisüzemek ilyen irányú tevékenységét, sőt az étkezési tojás esetében a mezőgazdasági nagyüzemek csak a kisegítő gazdaságokkal együttesen tudják kielégíteni a lakosság igényét.

A kisgazdaságokban megtalálható termelési potenciál (eszközök és töredékmunka) kihasználását egyéb gazdasági érdekek is indokolják. Ha a lakosság teljes tojásszükségletének a kielégítéséhez szükséges tojást a mezőgazdasági nagyüzemekben kívánnánk előállítani, az ehhez szükséges teljes nagyüzemi termelési kapacitás megteremtéséhez 6—8 milliárd forintnál több eszközberuházásra lenne szükség. Számottevő anyagi terhet róna az állami és a szövetkezeti élelmiszer-forgalmazásra az is, ha a — ma még saját szükségletüket fedező — kistermelők étkezési tojással való ellátását boltláncokon keresztül oldanánk meg.

A szocialista országok, így hazánk tapasztalatai is azt jelzik, hogy bizonyos termékek, élelmiszerek termelésében a szektorváltás hosszadalmas folyamatként megy végbe. Az állati termékek iránt jelentkező növekvő igényt viszont — a szocialista társadalom célkitűzéséből fakadó élet-színvonal-politika szellemében — a folyamat időszakában is tartósan és egyre növekvő arányban ki kell elégíteniünk. Ezért az étkezési tojás esetében még hosszú távon — a mezőgazdasági nagyüzemek termelésének elsődleges fejlesztése mellett — fenn kell tartanunk, sőt bizonyos eszközökkel célszerű segítenünk is a kisegítő gazdaságok termelését, elő kell mozdítanunk a benne rejlő lehetőségek kiaknázását.

A NAGYÜZEMI ÁRUTOJÁS-TERMELÉS FEJLESZTÉSÉNEK INDOKAI ÉS FORMÁJA

Az étkezésitojás-termelés távlati tervezésénél abból a realitásból célszerű kiindulni, hogy a mezőgazdasági termelésben — a nagy tömegű árutermék-kibocsátás révén — a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek aránya növekedni fog. Bizonyos termékek termelésében — ide sorolható az étkezési tojás is — a családi jellegű kisüzemi termelési forma a nagyüzemekkel együttesen alkotja a termelés bázisát. Az urbanizáció, a társadalmi átrétegződés a kisüzemi termelés arányának mérséklése irányában hat. E megfontolások alapján arra számíthatunk, hogy a növekvő tár-

sadalmi szükségletek kielégítésének termelési háttére főként a nagyüzemi szektorban teremődik meg. Megalapozottan nem számolhatunk azzal, hogy a kisüzemek nagyobb arányban bővítik termelésüket, inkább csak az önellátásra törekvő vonásuk fog erősödni.

A nagyüzemi termelés fokozatos fejlesztését indokolja a társadalom minden rétegének — szezonalitástól mentes — áruellátása is. A kisüzemek — termelési és tartástechnológiai rendszerükből adódóan — árutermelésük jelentős hányadát — hozzávetőlegesen 60–70%-át — az év második negyedében produkálják. Emiatt a fogyasztói árak is számottevően változnak az év különböző szakaszaiban. A tartós és egyenletes áruellátás a jövőben aszerint fog alakulni, hogy *egyrészt* a mezőgazdasági nagyüzemek iparszerű, folyamatos termelése miként bővül, *másrészt*, hogy — a népgazdaságilag is indokolt eszközmegtakarítást elérve — milyen módon lehetséges a nagyüzemi termelési kooperációban szervezett, az iparszerűhöz közel álló kistermelői kapacitást kihasználni. Ez utóbbi termelési forma minőségében is különbözik a hagyományos, az esetenként piacra termelő kisüzemtől.

Módot ad a szervezett és folyamatos árutermelésre, -ellátásra, s ugyanakkor — a kisgazdaságokban meglevő eszközkihasználás révén — az amúgy is költséges műszaki fejlesztésre felhasználható népgazdasági alapokat is kíméli.

A mezőgazdasági nagyüzemi étkezésitojás-termelés fejlesztésének a kérdését újszerűen veti fel az ebben a szférában kialakult termelési és tartástechnológiai helyzet is. Nemcsak arról van szó ez esetben, hogy a 10–12 évre előre becsült társadalmi szükségletek kielégítéséhez a jelenleginél mintegy 570–650 millióval több, nagyüzemben termelt étkezési tojásra van szükség, hanem arról is, hogy a termelés hatékonyságának fokozását a népgazdasági és vállalati érdekek kedvező összhangja talaján megteremtve célszerű elérni.

A mezőgazdasági nagyüzemi tojástermelés fejlesztésének műszaki feltételei és az iparszerű termelés-szervezés követelményei a termelésben felhasznált eszközök hatékonyságának nagyfokú javítását, a gazdaságosság fokozását követelik meg. A beruházási javakkal és a termelésben felhasznált folyamatos ráfordításokkal való takarékosaságról, más szóval: a ráfordítások és hozamok viszonyának a javításáról van szó.

A mezőgazdasági nagyüzemek termelési és tartástechnológiai rendszere semmiben sem hasonlítható a hagyományosnak nevezett kisüzemi tojástermeléshez. Nemcsak abban különbözik, hogy a nagyüzemekben tartott, étkezési tojást termelő tojótújk hibrid, hogy a termelésben felhasznált takarmányt iparilag állították elő és nagyobb hatékonyságú mint a kisüzemek zömében etetett abrak, hanem abban is, hogy a befektetett állóeszközök és a termelés technológiájához igazodó folyamatos ráfordítások és eszközök minőségileg és értékükben is számottevően magasabb színvonalúak.

Jelenleg a mezőgazdasági nagyüzemekben hozzávetőlegesen mintegy

3,6–3
techn
egysz
több,
pontja

A
nyeit
tartás
leges
term
lázat)
egység
kisebb

A
ségek
takari
szint
tetésé
egyéb

A
ség-é
érdem
tartás

A
van s
tosabl
mosha
kapac

A
mény
almos
összeg
ge a k

A
nagy
kap a

A
továl
kozik
leten
jöved
fonto

3,6–3,8 millió étkezési tojást termelő hibridtyúkot tartanak. A tartás-technológiai rendszert tekintve ennek az állománynak közel kétharmadát egyszerűbb, úgynevezett mélyalmos rendszerben tartják, s alig valamivel több, mint egyharmadát tartják csak — a termelés hatékonysága szempontjából magasabb színvonalúnak ítéltető — ketreces tartási formában.

A KETRECES TOJÁSTERMELES

A nagyüzemi étkezésitojás-termelés köz- és üzemgazdasági körülményeit áttekintő vizsgálataink egyértelműen arra utalnak, hogy a ketreces tartásban a tyúkonkénti tojáshozam (az 1971–1972. évre vonatkozó tényleges üzemi adatok szerint) mintegy 18–19%-kal magasabb, s ezért a termelési költségek is kedvezőbben alakulnak e tartási rendszerben (1. táblázat). A költségek kedvezőbb alakulása főként abból adódik, hogy az egységnyi termékre (1 db tojásra) vetített takarmányfelhasználás 12%-kal kisebb, mint a mélyalmos tartásnál.

A ketreces tartásban kialakult magasabb hozamszínvonal és a — költségek túlnyomó többségét kitevő — takarmányráfordításból elért megtakarítás ellensúlyozza a ketreces tartással járó magasabb technológiai szint pótlólagos beruházásaiból és magasabb technikai színvonalú üzemeltetéséből fakadó többletköltségeket (amortizációt, állattérték-különbözetet, egyéb anyagköltséget stb.).

A nagyüzemi étkezésitojás-termelés fejlesztése szempontjából, a költség- és jövedelemviszonyok alakulása mellett, megkülönböztetett figyelmet érdemelnek a magasabb hozammal és hatékonysággal termelő ketreces tartási rendszer bevezetésének sajátos problémái.

A ketreces tojástermelési rendszer kialakításakor alapvetően arról van szó, hogy vele megtakarítás érhető el az épületberuházásokban. Pontosabban fogalmazva: azonos nagyságú épületberuházással — a mélyalmoshoz mérten — mintegy három-négyszeres tyúkállomány termelési kapacitása használható ki.

A műszaki fejlesztéssel együttjáróan — a nagyüzemi termelés körülményei között — a ketreces tartás 1 tyúkra jutó épületberuházása a mélyalmoshoz viszonyítva jóval kisebb, a technológiai berendezések beruházási összege viszont 2,5–4,0-szeresen nagyobb. De a beruházás együttes összege a ketreces tartásban kedvezőbb (lásd a 2. táblázat-ot a 31. oldalon).

A vizsgálatunkból felsorakoztatott mutatók arra utalnak, hogy a nagyüzemi étkezésitojás-termelés távlati fejlesztésében kiemelt szerepet kap a ketreces tojástermelési rendszer fokozatos megvalósítása.

Az 1974. január 1-től újjálag bevezetett 30%-os beruházási ártámogatás tovább javítja az étkezésitojás-termelés jövedelmezőségi pozícióját. Vonatkozik ez a teljesen újonnan létesülő termelési kapacitásokra, és az e területen megvalósítandó korszerűsítésre is. E tekintetben az üzemi szintű jövedelmezőségi pozíció erősítésének eszközeként jöhet szóba az a megfontolás is, hogy az étkezésitojás-termelés bővítésekor és korszerűsítésekor

1. táblázat
A MÉLYALMOS ÉS KETRECES TOJÁSTERMELÉS FŐBB NATURÁLIS ÉS KÖLTSÉG-, JÖVEDELEMUTATÓI

A mutatók megnevezése	Mértékegységek	1971—72. évi üzemi felmérés alapján*		Az 1974. évi árszínvonal alapján készített modellkalkuláció szerint**							
		a tojástermelés főbb mutatói, a									
		mélyalmos		ketreces		mélyalmos		ketreces			
		tartásmód esetén									
		1 tyúkra	1 tojásra	1 tyúkra	1 tojásra	1 tyúkra	1 tojásra	1 tyúkra	1 tojásra		
vetítve											
Takarmányfelhasználás	kg, g	36,3	188	38,3	166	42,30	180	40,80	160		
Élőmunka-felhasználás, 1000 db tojásra	óra	0,74	3,91	0,87	3,70	0,74	3,14	0,77	3,01		
Tojáshozam	db	193	—	229	—	235	—	255	—		
Takarmány-költség	Ft	143,83	0,74	151,14	0,66	177,66	0,756	171,36	0,672		
Élőmunka-költség	Ft	11,58	0,06	13,74	0,06	11,58	0,049	13,74	0,054		
Amortizáció	Ft	3,86	0,02	18,31	0,07	18,55	0,079	30,05	0,118		
Összes egyéb költség	Ft	63,69	0,33	64,12	0,28	91,49	0,389	91,87	0,360		
Bruttó termelési költség	Ft	222,96	1,15	247,31	1,07	299,28	1,273	307,02	1,204		
Önköltség	Ft	—	1,13	—	1,05	—	1,255	—	1,187		
Árbevétel	Ft	237,39	1,23	281,67	1,23	300,80	1,280	326,40	1,280		
Tiszta jövedelem	Ft	18,65	0,10	38,94	0,18	5,72	0,025	23,58	0,093		
Tiszta jövedelem (beruházási ártámogatás mellett)	Ft	—	—	—	—	11,30	0,048	28,61	— 0,112		

* A mezőgazdasági nagyüzemek étkezsítójas-termelésének 20%-át átfogó tényleges üzemi adatok alapján számított mutatók.

** Modellkalkulációknál a teljesen új beruházással megvalósítható, legelősebb műszaki változatot vettük alapul, s a legálább 5-10%-os levedelmegelőzéstől a eléréséhez szükséges — az ilyen műszaki feltételek között elérhető — hozamot és a hozzá tartozó ráfordítási struktúrát számítottuk.

nem m
gazdas
leg me
giai be
A

elhelyz
letberu
almos
egy át
A

sal —
lás ke
fokozh
A

rendsze
ennek
tojásh
(jó mi
szilárd
tás sz
A
feltét
meg a

B I
обход
полов
шим м
пригод
развит

2. táblázat.

A MÉLYALMOS ÉS KETRECES TARTÁSI RENDSZER
FAJLAGOS BERUHÁZÁSI MUTATÓI

Megnevezés	Egy tyúkra jutó beruházás, Ft			
	az 1971—72. évi tényleges üzemi adatok alapján* a		az 1974. évi árszínvonalal számított modellkalkuláció szerint a	
	mélyalmos	ketreces	mélyalmos	ketreces
	istállórendszereknél			
Épület	158,5	81,7	397,0	100,3
Technológia	29,7	132,6	60,0	171,8
Összesen	188,2	214,3	457,0	272,1

* Zömében régi építésűek, eredetileg más rendeltetési céllal készültek, átalakítottak stb.

nem minden esetben kell csupán épületberuházásra gondolni. A termelés gazdasági hatékonyságát a termelőüzemek úgy is javíthatják, ha a jelenleg meglevő mélyalmos (850—980 m² alapterületű) épületeiket új technológiai berendezéssel, ketreces tartására alakítják át.

Az átalakítás révén 3 mélyalmos rendszerű istálló tojóállományának elhelyezéséhez 1 ketreces rendszerű elegendő, ezáltal két istálló teljes épületberuházása (kb. 3,5—5,0 millió Ft) felszabadul. S ez elegendő 3 mélyalmos rendszerű istálló tojótyúk-állományának (18 000—22 000 db-nak) egy átalakított ketreces rendszerű istállóban való elhelyezéséhez.

A megtermelt tojás mennyisége így — ugyanakkora épületkapacitással — háromszorosára növelhető. A ketreces tartással tehát a költségalkulás kedvezőbbé tehető, és emellett az ágazati szintű jövedelemtömeg is fokozható.

A kalkulációk és a vizsgálatok egyértelműen a tojástermelés ketreces rendszerének gazdaságossági előnyét igazolják. Mégsem problémamentes ennek a nagyüzemi gazdaságokban való elterjesztése: *egyrészt* a tyúkonkénti tojáshozam színvonalának emelése hozhat csak kedvezőbb eredményt (jó minőségű takarmányok gyártása és a tartástechnológiai fegyelem megszilárdítása is feltétele ennek); *másrészt* a korszerű tojóketreccel való ellátás szükséges a megfelelő műszaki fejlesztéshez.

A fejlesztés területén tehát pontos célkitűzések kellenek, és a termelési feltételrendszer minden elemének egyidejű megteremtése hozhatja csak meg a kívánt eredményt.

В Венгрии население потребляет все больше яиц. Для бесперебойного снабжения необходимо поддержание поголовья несушек в приусадебных хозяйствах, удовлетворяющих половину спроса в яйцах, и развитие производства яиц в крупных предприятиях. Важнейшим методом этого является система содержания кур в клетках. В статье подтверждается пригодность этой технологии содержания и обращается внимание на условия технического развития такого направления.

• A megkezdésű nagyüzemi tojástermelésnek 20%-át az ország tényleges üzemi adatai alapján számított mutatók. • Modellkalkulációkban a teljesen új beruházással megvalósítható, legelősebb műszaki változatot vettük alapul, s a legalább 5—10%-os jövedelemnövekedést várjuk. • Az ilyen műszaki feltételek között elérhető — hozamot és a hozzá tartozó ráfordítási struktúrát számszerűsítettük.

Der Eierverbrauch in Ungarn ist im stetigen anwachsen. Die reibungslose Versorgung der Bevölkerung mit Hühnereiern erfordert dass einerseits der kleinbetriebliche Legetierbestand — aus dem fast die Hälfte des Eierbedarfes befriedigt wird — auch weiterhin erhalten und andernseits, die grossbetriebliche Eierproduktion weiterentwickelt wird. Diese Ziele können am besten mittels Verbreitung der Haltungsweise in Käfigen erreicht werden. In der Behandlung wurden die Vorteile dieses Haltungssystems bestätigt. Weiterhin wurde noch auf die Bedingungen die zu einer solchen technischen Förderung benötigt sind, hingewiesen.

The population of Hungary eats eggs at an ever increasing quantity. The uninterrupted supply necessitates the maintenance of laying hen stock kept in small farms which cover almost half of the egg demand but requires also the development of large-scale egg production. The best method for the latter is the extension of keeping in coops. The paper demonstrates the advantages of this technology and also calls the attention to the conditions of a technical development promoting this end.

Borászat

3., átdolgozott kiadás

Szerkesztette:

Kádár Gyula

A közismerten „ízes” szakmának, a borászatnak tan- és kézikönyvét tartja kezében az Olvasó. Ez a szakma azonban nemcsak hangulatos, hanem nehéz is, amit a pályára készülő borászok és a gyakorló szakemberek egyaránt tanulmányozhatnak.

E tantárgyat legfelső szinten oktató szerzői gárda kitűnő munkát végzett. A borról mindent összegyűjtött: történelmet, a mai borászati üzem tervezését és berendezését; a szőlő feldolgozását; az erjedés kémiaját; a bor kezelését, tárolását és vizsgálatát; a bor különlegességeit és pezsgők készítését; a bor kereskedelmét és a bor bírálatát.

Tulajdonképpen a mű hasonló címmel — tíz éven belül — harmadszor

jelenik meg. Az előző kiadásokkal csak címében és néhány fejezetében azonos; ezek adják a szakma alapvető elméletét. Azonban a borászat is — mint minden fejlődő termelő ágazat — az utóbbi időben szinte minden részfeladatában gyorsan és sokat változott! Más lett a borizálás, sőt más fajtájú szőlőket telepítettek. Ebből az is következik, hogy a ma borász szakembere új módon, korszerű gépekkel, magas szintű kémiai tudással képes csak az előtte álló feladatokat megoldani. Ezek közül is legfontosabbat: mindig, minden körülmény és adottság mellett — a címkén feltüntetett minőségű és fajtára jellemző bortípust „forgalmazni”, mert a fogyasztók keresik a már egyszer kipróbált és megkedvelt jó bort, s észreveszik ha nem azt kapják!

A könyv alapvetően a felsőszintű borász szakemberek tan- és kézikönyve, de a témával ismerkedő, kevésbé képzett szakember is jól hasznosíthatja. (Mezőgazdasági Kiadó)

A
a gépi
kísérle
sítmén
két ily
kel a

K
tészeti
sabbat
szűnés
haladá
igen
szüksé
ilyen
megfi
magya
viszon
gazda

M
népge
mellet
kelése
tunkh
fogó a
OW „
V
sági m

stádium